

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobkyně: nezl. V. M.
bytem X
zastoupená JUDr. Mojmírem Přívarou, advokátem
se sídlem Kovářská 1253/4, Plzeň

proti
žalované: **Revizní komise Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky**
se sídlem náměstí Drahojlova 1404/4, Praha 9 – Libeň

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2025, č. j. 1/150/1303142-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2025, č. j. 1/150/1303142-2025, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši **21 405 Kč** k rukám jejího zástupce JUDr. Mojmíra Přívary, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení č. 883/2004“), a alternativně dle § 14 a §

14a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, požádala Vojenskou zdravotní pojišťovnu České republiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“) o náhradu nákladů vynaložených na lékařskou péči na klinice NoTube v Rakouském Grazu. Prvostupňový správní orgán rozhodnutím ze dne 20. 1. 2025, č. j. 2689772-2024-4, žádosti žalobkyně částečně vyhověl a přiznal žalobkyni náhradu ve výši 59 063 Kč. Žalobkyně se proti rozhodnutí odvolala v části nepřiznané náhrady nákladů řízení a požadovala, aby rozhodnutí bylo změněno tak, že jí bude přiznán nárok v plné výši uplatněných nákladů. Žalovaná rozhodnutím ze dne 26. 2. 2025, č. j. 1/150/533162-2025, zrušila rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 20. 1. 2025, jelikož dospěla k názoru, že žalobkyni neměla být přiznána náhrada nákladů ani částečně. Žalovaná vycházela z e-mailové odpovědi od kliniky NoTube, ve kterém bylo uvedeno, že nelze provést úhradu prostřednictvím čl. 20 nařízení č. 883/2004, neboť se jedná o službu, která není v Rakousku hrazena prostřednictvím pojišťovny. Rovněž nelze přiznat náhradu nákladů, nejednalo by se o hrazenou službu na území České republiky (§ 14 odst. 3 zákona o veřejném zdravotním pojištění).

2. Rozhodnutím ze dne 17. 4. 2025, č. j. 2689772-2024-17, prvostupňový správní orgán žádost žalobkyně zamítl. Ve svém rozhodnutí uvedl, že čerpání zdravotních služeb v Rakousku nebylo dopředu odsouhlaseno zdravotní pojišťovnou (čl. 20 odst. 1 nařízení č. 883/2004). Mezi propuštěním z FN Motol dne 11. 10. 2024 a nástupem na kliniku NoTube dne 11. 11. 2024 měla žalobkyně k podání žádosti dostatečný prostor. Zákonní zástupci žalobkyně ani zdravotní pojišťovnu nijak nekontaktovali. Podle prvostupňového správního orgánu z doložené zdravotní dokumentace nevyplývá žádná naléhavost na kliniku nastoupit ihned. Dle propouštěcí zprávy z FN Motol je doporučena kontrola za 3 měsíce a dle následující kontroly se zvažuje zavedení PEGu (výživová sonda zavedená do žaludku). Ani klinika NoTube neuvádí žádný doporučený věkový limit k podstoupení jejich programu. Nebyly tak naplněny podmínky neodkladné péče ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Na věc se tak neaplikuje judikatura Soudního dvora EU, dle které při neodkladné zdravotní péči nemusí existovat předchozí souhlas pojišťovny a lze žádat až následnou úhradu. Prvostupňový správní orgán doplnil, že z e-mailové odpovědi kliniky NoTube plyne, že nelze provést úhradu prostřednictvím čl. 20 nařízení č. 883/2004, neboť se jedná o kliniku, která nemá smlouvu s žádnou rakouskou zdravotní pojišťovnou. V takovém případě není možné provést přeučtování prostřednictvím evropských přenositelných dokumentů S2 vydávaných a používaných v souvislosti s nařízením č. 883/2004.
3. Prvostupňový správní orgán dále uvedl, že nelze přiznat náhradu nákladů za služby poskytnuté na klinice NoTube ani dle § 14 odst. 3 o veřejném zdravotním pojištění, jelikož se nejedná o hrazené služby na území České republiky. V České republice se nenachází žádné zařízení, které by nabízelo stejný nebo podobně ucelený program. Z tohoto důvodu nelze učinit žádné relevantní srovnání. Zařazení nelze provést, protože není známá unikátní rakouská metoda zahrnující sérii několika kombinovaných lékařských oborů.
4. Prvostupňový správní orgán dále uvedl, že nelze refundovat ani poradenství v rámci telemedicínské péče a částku 913,01 EUR za ubytování přes Airbnb, jelikož tyto nejsou z prostředků z veřejného zdravotního pojištění hrazeny.
5. K vyjádření žalobkyně před vydáním rozhodnutí prvostupňový správní orgán uvedl, že se obsahově týká rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2025 (první rozhodnutí žalované, výše bod [1] tohoto rozsudku), kterým je prvostupňový správní orgán vázán.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

6. Následně podané odvolání žalobkyně žalovaná zamítla v záhlaví tohoto rozsudku uvedeným rozhodnutím ze dne 4. 6. 2025. V tomto rozhodnutí žalovaná popsala předchozí procesní průběh věci, dále detailně popsala rozhodnutí prvostupňového správního orgánu (strany 2 až 4), doslovně zkopírovala argumentaci žalobkyně v podaném odvolání (strany 4 až 8), téměř (viz dále) doslovně opsala vyjádření prvostupňového správního orgánu v předkládací zprávě k podanému odvolání (strany 8 až 10) a na poslední straně 11 rozhodnutí uvedla následující: „Revizní komise VoZP posoudila všechny výše uvedené odvolací důvody a ztotožňuje se s rozhodnutím VoZP, proto rozhodla tak, jak uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.“
7. Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně nyní posuzovanou žalobu, ve které sporuje zejména nepřezkoumatelnost daného rozhodnutí.

II. Posouzení žaloby

8. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované a shledal, že žaloba je důvodná. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobkyně i žalovaná vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
9. Městský soud na úvod této části poznamenává, že jednotlivé žalobní námitky shrne a vypořádá ve vlastních podkapitolách, kde shrne i vyjádření správních orgánů učiněná ve správním řízení a v řízení o podané žalobě.
10. Obecně k posuzované věci je nutné uvést, že podle ustálené judikatury jak správních soudů, tak Ústavního soudu, povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý v žalobě uplatněný argument. Podstatné je posouzení jádra případu a poskytnout odpověď na základní námitky, které v sobě mohou v některých případech konzumovat i odpověď na námitky dílčí a související (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58, ze dne 19. 2. 2014 č. j. 1 Afs 88/2013-66). Dle Ústavního soudu „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247)]. Tyto závěry lze vztáhnout i na rozsah povinnosti odůvodnění správních orgánů.
11. Současně platí, že nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívá podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není seznatelné, z jakého důvodu správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tedy jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (viz usnesení rozšířeného

Shodu s prvopisem provedla S. K.

senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Městský soud pro úplnost uvádí, že „*zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.*“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 2 Afs 60/2022-47).

12. Městský soud předesílá, že žalobou napadené rozhodnutí žalované je zcela nepřezkoumatelné. Žalovaná se omezila v podstatě na jednu jedinou větu stran vyjádření vlastního názoru k podanému odvolání, a to, že se ztotožňuje s rozhodnutím prvostupňového správního orgánu. Žalovaná tak zcela rezignovala na jakékoliv věcné a adresné posouzení odvolacích námitek, a to přestože se řadou z nich nezabývalo ani prvostupňové rozhodnutí. Žalovaná se stran mnoha odvolacích námitek (viz dále) neměla ani s čím ztotožnit, když na dané námitky prvostupňový správní orgán svůj názor nevyslovil.
13. Přestože žalovaná výslovně uvedla, že se ztotožňuje s rozhodnutím prvostupňového správního orgánu, a nikoliv s vyjádřením prvostupňového správního orgánu k podanému odvolání, které žalovaná (téměř) doslovně přepsala do svého rozhodnutí, soud ve prospěch žalované bude hodnotit jako názor žalované i toto vyjádření prvostupňového správního orgánu. I tak je však žalobou napadené rozhodnutí v extrémním rozporu se standardy, jež žalovaná jakožto odvolací správní orgán musela ve svém rozhodnutí dodržet.

II. 1 Námitka opožděnosti podané žaloby

14. Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě namítala, že většinou žalobních námitek žalobkyně brojí proti předchozímu rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2025, kterým žalovaná zrušila první rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. Tato žaloba je tak dle žalované opožděná.
15. Tato námitka žalované je nedůvodná. Předně je nutné uvést, že žalobkyně v podané žalobě zcela zřetelně uvedla, že podává žalobu právě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2025, nikoliv proti rozhodnutí ze dne 26. 2. 2025. Tomuto odpovídá jak označení věci podané žaloby, první bod žaloby, kde je opět uvedeno rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2025 a rovněž petit podané žaloby.
16. Ani v odůvodnění podané žaloby není rozpor stran označení žalobou napadeného rozhodnutí. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 As 98/2014-47, ze dne 21. 3. 2016, č. j. 2 As 305/2015-24, nebo ze dne 9. 11. 2016, č. j. 1 As 224/2016-125) a i Ústavního soudu (usnesení ze dne 14. 2. 2017, sp. zn. III. ÚS 219/17) totiž rozhodnutí správního orgánu, kterým odvolací správní orgán zruší rozhodnutí prvostupňového správního orgánu a věc vrátí k dalšímu řízení, není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., tedy rozhodnutím, které je možné napadnout žalobou. Taková žaloby by byla pro nepřípustnost odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s. Tato judikatura vychází z předpokladu, že rozhodnutím odvolacího správního orgánu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí prvostupňového správního orgánu a věc mu byla vrácena k novému projednání, zůstává věc na úrovni veřejné správy a bude o ni znovu rozhodovat prvostupňový správní orgán. Proti novým rozhodnutím

Shodu s prvopisem provedla S. K.

posléze připadá v úvahu uplatnění řádných opravných prostředků, případně správní žaloby. Takové rozhodnutí odvolacího správního orgánu proto nenaplnuje materiální znaky rozhodnutí uvedené § 65 odst. 1 s. ř. s. (úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti), čímž postrádá hmotněprávní důsledky na sféru veřejných subjektivních práv a povinností, kterým podle § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu. Za dotčení práv předvídaných v § 65 s. ř. s. nelze totiž považovat každý zásah, ale toliko zásah konečný. Přestože je tedy takový úkon žalovaného označen jako „rozhodnutí“, ve smyslu zákonné definice rozhodnutí v soudním řádu správním nesplňuje jeho znaky po stránce materiální, neboť nezasahuje do veřejných subjektivních práv a povinností, jelikož jím není o věci rozhodnuto meritorně a konečným způsobem. Nejsou tak splněny podmínky uvedené v § 5 s. ř. s., v nichž je vyjádřena zásada subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. Teprve konečným správním rozhodnutím, vydaným v případně vedeném novém řízení jsou založena, změněna, zrušena či závazně určena práva nebo povinnosti žalobce. Ochrana práv žalobce je zajištěna tím, že proti takovému rozhodnutí ve věci může brojit žalobou u soudu. Městský soud pro úplnost dodává, že z těchto východisek existují výjimky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2023, č. j. 10 Afs 353/2022-88). Žádná z těchto výjimek v posuzované věci nicméně nenastala.

17. Z výše uvedeného nutně vyplývá, že žalobkyně je oprávněna brojit proti tvrzeným vadám, k nimž došlo v předchozí fázi správního řízení. Podaná žaloba tak není opožděná a soud ji věcně projedná.

II. 2 Překročení předmětu řízení

18. Žalobkyně namítala, že první podané odvolání podala pouze v rozsahu nepřiznané náhrady nákladů řízení. Žalovaná prvním rozhodnutím o odvolání zrušila rozhodnutí prvostupňového správního orgánu celé a věc mu vrátila k dalšímu řízení v celém rozsahu. Žalovaná tak nerespektovala rozsah podaného odvolání a rozhodla o něčem, co nebylo předmětem odvolání. V navazujícím řízení tak již bylo rozhodováno o něčem, o čem prvostupňový správní orgán rozhodovat neměl. Další rozhodování je tak zmatečné. Přestože žalobkyně tuto vadu namítala v pořadí druhém odvolání, žalovanou nebyla nijak vypořádána.
19. Jak již bylo uvedeno výše, žalovaná svůj vlastní názor na podanou námitku neuvedla. Žalovaná se toliko ztotožnila s názorem vyjádřeným v prvostupňovém správním rozhodnutí a rovněž odcitovala názor prvostupňového správního orgánu uvedený v předkládací zprávě k odvolání.
20. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí na vznesenou námitku nijak nereagoval. V předkládací zprávě pak pouze uvedl, že postupoval v souladu s prvním (zrušujícím) rozhodnutím žalované, jejímž názorem je vázán, proto není v jeho kompetenci se k dané námitce vyjadřovat.
21. Uvedla-li žalovaná, že se ztotožnila s těmito názory, není městskému soudu zřejmé, jak takové konstatování reaguje na vznesenou námitku překročení předmětu řízení a s ní spojenou námitku zmatečnosti celého řízení. Jak již bylo uvedeno výše, žalovaná tuto námitku zcela pominula. Tím zatížila své rozhodnutí natolik závažným deficitem odůvodnění, že je v této části fakticky nepřezkoumatelné.
22. Městský soud připouští, že dílčí nepřesnosti či neúplnosti odůvodnění se mohou v praxi vyskytnout a jsou i lidsky pochopitelné. V nyní posuzované věci však nejde o okrajový

Shodu s prvopisem provedla S. K.

nedostatek, nýbrž o naprosté rezignování na povinnost vypořádat se s klíčovým argumentem žalobkyně. Žalovaná nepředložila jedinou vlastní úvahu, z níž by bylo patrné, na základě čeho dospěla k závěru odlišnému od žalobkyně; v jedenáctistránkovém rozhodnutí je její vlastní závěr redukován na jedinou větu.

23. Takový postup je v rozporu s požadavky § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (*V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*), a představuje zásadní porušení povinnosti řádně a srozumitelně odůvodnit správní rozhodnutí. Tento nedostatek již nelze bagatelizovat jako formální pochybení; jde o vadu, která brání jakémukoli věcnému přezkumu.
24. Žalovaná až ve vyjádření k podané žalobě uvedla alespoň elementární úvahu, proč zrušila první rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 20. 1. 2025 v celém rozsahu. K tomu je nutné uvést, že nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozbořem právní problematiky učiněným až ve vyjádření k podané žalobě (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 21. 6. 2021, č. j. 8 Ads 231/2019-28, nebo ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58). Danou úvahu měla žalovaná uvést již do svého rozhodnutí, proto k ní soud nemohl přihlídnout.
25. Již pro první žalobní námitku je nutné žalobou napadené rozhodnutí žalované zrušit a věc jí vrátit k dalšímu řízení.

II. 3 Nereagování na vznesené odvolací námitky

26. Žalobkyně dále v žalobě namítala, že v podaném odvolání namítala, že prvostupňový správní orgán nijak nereagoval na její námitky vznesené ve vyjádření ve věci ze dne 14. 4. 2025 po zrušení rozhodnutí odvolacím orgánem. Ve svém rozhodnutí totiž pouze uvedl, že se týkají prvního rozhodnutí žalované, kterým je vázán. V předkládací zprávě, kterou žalovaná opsala do žalobou napadeného rozhodnutí, prvostupňový správní orgán uvedl, že není v jeho kompetenci se vyjadřovat k odůvodnění rozhodnutí odvolacího orgánu. S tímto se žalovaná ztotožnila.
27. Tato námitka je důvodná ze stejného důvodu jako výše uvedená námitka nepřezkoumatelnosti. Žalobkyně v podaném odvolání vznesla námitky, na které žalovaná nikterak nereagovala. Citovala sice vyjádření prvostupňového správního orgánu, který uvedl, že se jimi nemůže zabývat a s tímto odůvodněním se ztotožnila, avšak tím nikterak nereagovala na již vznesenou námitku nepřezkoumatelnosti vůči rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. Není tak zřejmé, proč tyto námitky žalovaná vyhodnotila (zjevně implicitně) jako nedůvodné.
28. Nelze souhlasit s názorem žalované uvedeným až ve vyjádření k žalobě, dle kterého by nebylo účelné opakovala-li by argumenty prvostupňového správního orgánu, se kterým se ztotožnila. Soud souhlasí s žalovanou pouze do té míry, že by to nebylo účelné, pokud by však prvostupňový správní orgán na námitky žalobkyně nějakou úvahu uvedl.
29. I tato žalobní námitka způsobuje nutnost zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

II. 4 Předchozí souhlas pojišťovny

30. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že z rozhodnutí prvostupňového správního orgánu (se kterým se žalovaná ztotožnila) není zřejmé, zda považoval za rozhodné, že před čerpáním lékařské péče na klinice NoTube je nutné, aby toto čerpání bylo definitivně schválené nebo postačí podání žádosti o toto čerpání.
31. Tato námitka není důvodná. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že čerpat zdravotní služby dle nařízení č. 883/2004 je možné pouze tehdy, bylo-li toto čerpání dopředu odsouhlaseno zdravotní pojišťovnou (str. 5 prvostupňového správního rozhodnutí). Následné vyjádření prvostupňového správního orgánu, že se zákonní zástupci žalobkyně před nástupem na rakouskou kliniku ani nepokusili kontaktovat pojišťovnu, je dle soudu nutné vyložit jako vyjádření nad rámec nutného rozhodného odůvodnění. Tedy jen zdůraznění nesplnění podmínky předchozího odsouhlasení čerpání lékařské péče pojišťovnou. V této otázce městský soud nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí nespaturuje.
32. Obdobně je dle soudu srozumitelný názor prvostupňového správního orgánu, který ve svém rozhodnutí nejdříve uvedl, že čerpání zdravotních služeb je nutné dopředu odsouhlasit zdravotní pojišťovnou, a následně pokračoval, že se nelze odkazovat na judikaturu SDEU, dle které nemusí existovat předchozí souhlas pojišťovny, je-li zdravotní péče neodkladná. Žalobkyně v podané žalobě namítá, že názor prvostupňového správního orgánu je nejasný a rozporný.
33. Tato námitka žalobkyně není důvodná. Z rozhodnutí prvostupňového správního orgánu plyne, že tento správní orgán byl názoru, že podle čl. 20 odst. 1 nařízení č. 883/2004 je primární podmínkou předchozí souhlas zdravotní pojišťovny, ale že z tohoto pravidla existuje Soudním dvorem EU dovozená výjimka v případě naléhavosti a neodkladnosti zdravotní péče. Dle městského soudu tento názor není vnitřně rozporný, jak tvrdí žalobkyně.
34. Soud doplňuje, že žalobkyně v podané žalobě výše uvedené námitky proti názoru prvostupňového správního orgánu o nutnosti předchozího odsouhlasení zdravotní pojišťovnou koncipovala jako námitky nepřezkoumatelnosti. Ty soud neseznal důvodné. Žalobkyně pak již věcně tento názor prvostupňového správního orgánu nenapadla. Soud přitom nemůže za žalobkyni žalobní argumentaci domýšlet (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2132/2011 Sb. NSS, či rozsudek kasačního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, nebo ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 Afs 9/2015-31), proto ani není oprávněn vyslovit se k tomu, zda názor správních orgánů o nutnosti předchozího odsouhlasení poskytnutí lékařské péče ve smyslu čl. 20 odst. 1 nařízení č. 883/2004 je správný či nikoliv.
35. Další související námitku žalobkyně však soud seznal důvodnou. Žalobkyně v podaném odvolání (body VII a VIII odvolání) rozporovala názor prvostupňového správního orgánu, dle kterého ze zdravotní dokumentace nevyplývá, že by nástup na rakouskou kliniku byl naléhavý. Tímto názorem prvostupňový správní orgán odůvodňoval, že se na žalobkyni neaplikuje judikatura SDEU o neodkladné péči a žalobkyně tak měla nejprve vyčkat na odsouhlasení poskytnutí zdravotní péče zdravotní pojišťovnou.
36. Žalovaná ve svém rozhodnutí pouze zkopírovala názor prvostupňového správního orgánu a uvedla, že se ztotožňuje s rozhodnutím prvostupňového správního orgánu. Jak soud uvedl

Shodu s prvopisem provedla S. K.

výše (bod [13] tohoto rozsudku), přestože žalovaná výslovně uvedla, že se ztotožňuje s rozhodnutím a nikoliv i s vyjádřením prvostupňového správního orgánu v předkládací zprávě, které žalovaná do svého rozhodnutí zkopírovala, soud bude ve prospěch žalované posuzovat i tento názor zkopírovaný z předkládací zprávy.

37. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí z předkládací zprávy prvostupňového správního orgánu uvedla následující:

K bodu č. 7 Námitka odkazuje na propouštěcí zprávu FN Motol ze dne 11. 10. 2024, v níž je na str. 4 uvedeno: „*V rámci logopedie bylo provedeno vyšetření polykacího aktu videofluoroskopii. Nález oproti FEESu z června je zlepšený. Větší problém je ve špatném sání.*“ si je plně vědom toho, že v propouštěcí zprávě (oddíl průběh hospitalizace) je uvedeno, že zavedení se *kontroly zvážit možnost zavedení PEGu*“ a přímo doporučení od logopeda: „*ke zvážení proto jistě zavedení Z našeho pohledu je v tuto chvíli plně indikováno zavedení PEG.*“ SO 1. stupně PEG“. PEGu je v tuto chvíli plně indikováno. Ale urgencye podstoupení tohoto výkonu ze zprávy nevyplývá, naopak v oddíle doporučení ohledně dalšího postupu uvádí: „*dle následující*

K bodu č. 8 SO 1. stupně k tomuto uvádí, že zdravotní pojišťovna je povinna řídit se danými postupy a dodržovat zákony. Podmínky neodkladné péče ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, nebyly v tomto případě naplněny. V tomto případě byla podána žádost o náhradu nákladů vynaložených na zdravotní služby poskytnuté v zahraničí a tato žádost tak byla také posouzena.

K bodu č. 6 Právní zástupce tvrdí, že neodkladností ve smyslu aplikace nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 je nutné rozumět nedostatek času na opatření souhlasu pojišťovny v zákonných lhůtách. SO 1. stupně k tomuto uvádí, že v nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 žádná taková definice o neodkladné péči nefiguruje. Také nelze odkazovat na nedostatek času k opatření souhlasu pojišťovny. Z doložených dokladů vyplývá, že mezi propuštěním z FN Motol dne 11. 10. 2024 a nástupem na kliniku v Rakousku dne 11. 11. 2024 byl dostatečný prostor pro podání žádosti.

38. Soud zdůrazňuje, že uvedené tři odstavce bez úpravy přesně zkopíroval z žalobou napadeného rozhodnutí. První odstavec začínající „K bodu č. 7“ je zcela nesrozumitelný. V tomto textu jsou věty, ve kterých chybí slova (*PEGu je v tuto chvíli plně indikováno*); nacházejí se v něm části, které jsou zjevně neukončené (*SO 1. stupně PEG*“), popř. slovosled je zaměněný. Dokonce žalovaná ani nezkopírovala celý text, který prvostupňový správní orgán ve své předkládací zprávě uvedl. Jak vyplývá ze správního spisu, poslední uvedená věta v předkládací zprávě pokračovala. Již výše městský soud uznal, že občasné chyby v psaném textu jsou pochopitelné, nicméně nelze akceptovat stav, kdy je text správního rozhodnutí (byť i v důsledků chyb v psaní) v podstatě nejednoznačný až nesrozumitelný.
39. V druhém odstavci začínajícím „K bodu č. 8“ žalovaná, resp. prvostupňový správní orgán, rovněž dostatečně nereagují na námitky žalobkyně, která ve svém odvolání citovala konkrétní části lékařských zpráv, ze kterých dovozovala, že již po propuštění z FN Motol není předpokládáno žádné zlepšení v blízké době. Zároveň žalobkyně uváděla skutečnosti, ze kterých dovozovala, že mezi propuštěním z FN Motol a potvrzením termínu nástupu do rakouského Gratzu uplynulo pouhých šest dní, jednalo se o výjimečně uvolněný termín a

Shodu s prvopisem provedla S. K.

na jiný by musela čekat až do ledna roku 2025, což u šesti měsíčního dítěte se vzácným genetickým syndromem bylo riskantní. Žalobkyně rovněž uvedla, že posouzení žádosti by bylo závislé na lékařském doporučení, na které nebylo možné čekat. Prvostupňový správní orgán uvedl pouze to, že nejsou naplněny podmínky neodkladné péče ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách, aniž by však jakkoliv vysvětlil, proč je daný zákon pro posouzení podmínek ve smyslu čl. 20 nařízení č. 883/2004 podstatný. Aplikovatelnost § 5 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách na posuzovanou věc není vysvětlena ani v posledním citovaném odstavci („K bodu č. 6“), jelikož v něm je sice uvedeno, že nařízení č. 883/2004 neobsahuje definici neodkladné péče, ale z toho neplyne, že je možné použít definici z českého zákona. To ostatně i žalobkyně spороvala v odvolací námitce č. VI. Souhlasila-li žalovaná s názorem prvostupňového správního orgánu, že mezi propuštěním z FN Motol a nástupem na kliniku NoTube uběhl měsíc, nijak tím nereaguje na tvrzení žalobkyně, že k faktickému potvrzení nástupu došlo pouze šest dní po propuštění z FN Motol.

40. Žalovaná až ve vyjádření k podané žalobě věcně argumentovala s žalobkyní uváděnými skutečnostmi stran neodkladnosti poskytnuté péče. K tomu je nutné zopakovat, že nedostatek správního rozhodnutí nelze zhojit až ve vyjádření k žalobě. Soud proto k této argumentaci nepřihlédl, jelikož jej měla žalovaná uvést již v žalobou napadeném rozhodnutí.
41. Soud uzavírá, že ohledně odvolacích námitek napadajících posouzení neodkladnosti je žalobou napadené rozhodnutí opět nepřezkoumatelné.

II. 5 Naplnění podmínky věty první čl. 20 odst. 2 nařízení č. 883/2004

42. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že z e-mailové odpovědi kliniky NoTube na dotaz plyne, že nelze provést úhradu prostřednictvím čl. 20 nařízení č. 883/2004, neboť se jedná o kliniku, která nemá smlouvu s žádnou rakouskou zdravotní pojišťovnou. V takovém případě není možné provést přeučtování prostřednictvím evropských přenositelných dokumentů S2 vydávaných a používaných v souvislosti s nařízením č. 883/2004.
43. Žalobkyně v podaném odvolání namítala, že není vysvětleno, o jaká právní ustanovení svůj závěr opírá. V daném e-mailu je rovněž uvedeno, že léčba je hrazena na základě individuálního posouzení jednotlivých případů, stejně jako ve Švýcarsku, Německu a Nizozemí. Kopie e-mailu rovněž nemůže sloužit jako stěžejní důkaz, když není zřejmé, kdo je osoba odpovídající za kliniku, jaký k ní má vztah a zda je oprávněna za ni jednat. Text dotazu pojišťovny byl rovněž vklíněn do těla odpovědi, aniž by bylo zřejmé, kdo a kdy za pojišťovnu dotaz učinil.
44. Žalovaná v napadeném rozhodnutí odcitovala vyjádření prvostupňového správního orgánu, který kromě již uvedeného dodal, že služby poskytované na klinice NoTube nejsou hrazeny z prostředků rakouského veřejného zdravotního pojištění. Léčba je sice hrazena na základě individuálního posouzení jednotlivých případů, ale z toho je dle prvostupňového správního orgánu jasné, že je na posouzení každé zdravotní pojišťovny v každém individuálním případě, zda léčbu uhradí či nikoli. Prvostupňový správní orgán dále uvedl, že šlo o informativní dotaz, který byl zaslán prostřednictvím kontaktního formuláře na webových stránkách www.notube.com. Odpověď byla podepsána Dr. K. P., MSc. z e-mailové domény [notube.com](mailto:info@notube.com). Prvostupňový správní orgán uvedl, že nemá důvod pochybovat o správnosti odpovědi ani o osobě, která odpověď zaslala.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

45. Žalobkyně v podané žalobě zrekapitulovala své podané námitky a reakci správních orgánů a dále namítala, že nebyly vyvráceny její pochybnosti.
46. Soud souhlasí s žalobkyní, že správní orgány nedostatečně reagovaly na její námitky. Skutečnost, že léčbu v klinice NoTube posuzují zdravotní pojišťovny v Rakousku v každém individuálním případě zvlášť a že tato klinika nemá uzavřenou smlouvu s žádnou pojišťovnou, automaticky neznámá, že nejsou naplněny podmínky čl. 20 odst. 2 nařízení č. 883/2004. Podle věty první tohoto článku totiž platí, že *pojištěná osoba, které příslušná instituce povolila cestu do jiného členského státu za účelem léčení odpovídajícího jejímu stavu, obdrží jménem příslušné instituce věcné dávky poskytované institucí místa pobytu, a to podle právních předpisů, které uplatňuje tak, jako by byla podle uvedených právních předpisů pojištěna*. Správní orgány se nijak nezabývaly výkladem této části článku 20 odst. 2 nařízení č. 883/2004 a dostatečně nezdůvodnily, proč jsou názoru, že se daný článek může aplikovat pouze na situace, kdy má klinika uzavřenou smlouvu se zdravotní pojišťovnou a již nikoliv, když je léčba proplácena na základě individuálního posouzení. I v této otázce je tak rozhodnutí žalované opět nepřezkoumatelné.
47. Namítá-li žalobkyně, že nebyly vyvráceny její pochybnosti stran autora e-mailu, zmocnění jednat za kliniku NoTube a znění původního dotazu, správní orgány uvedly, že dotaz byl zaslán prostřednictvím kontaktního formuláře na webových stránkách www.notube.com, odpověď byla odeslána z e-mailové schránky z domény notube.com a podepsána Dr. K. P., MSc. Dle soudu není tato námitka důvodná. Primárně je nutné říci, že podle § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazu lze užít všech důkazních prostředků. Má-li žalobkyně pochybnosti o oprávnění Dr. P. jednat za kliniku NoTube, měla toto tvrzení zdůvodnit, či podložit důkazními návrhy. K tomu, aby se správní orgány musely s danou námitkou více zabývat, nepostačí pouze tvrdit, že o dané skutečnosti má pochybnosti, aniž by vysvětlila, z čeho pramení. Žalobkyně rovněž ani netvrdí, že by daná odpověď nepocházela z e-mailu z domény notube.com. Soudu rovněž není jasné, proč by mělo být vadou, že původní dotaz byl vepsán do těla odpovědi, když i již pouze ze samotné odpovědi vyplývá, jak byl dotaz položen.

II. 6 Hrazení poskytnutých služeb v České republice

48. Podle § 14 odst. 3 zákona o veřejném zdravotním pojištění platí, že *ze zdravotního pojištění se pojištěnci na základě jeho žádosti poskytne náhrada nákladů vynaložených na hrazené přeshraniční služby, a to pouze do výše stanovené pro úhradu takových hrazených služeb, pokud by byly poskytnuty na území České republiky*.
49. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že není splněna podmínka § 14 odst. 3 zákona o veřejném zdravotním pojištění a nelze tak přiznat náhradu za poskytnuté zdravotní služby na klinice NoTube, jelikož se nejedná o hrazené služby na území České republiky. V České republice se nenachází žádné zařízení, které by nabízelo stejný nebo podobně ucelený program. Z tohoto důvodu nelze učinit žádné relevantní srovnání. Zařazení nelze provést, protože není známá unikátní rakouská metoda zahrnující sérii několika kombinovaných lékařských oborů.
50. Žalobkyně v podaném odvolání namítala, že ve FN Motol probíhala fyzioterapie, ergoterapie a logopedie, je proto evidentní, že i v České republice směřuje snažení podobným směrem.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

51. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí zkopírovala názor prvostupňového správního orgánu k této námitce. Ten uvedl, že je vázán závazným právním názorem žalované vyjádřeným ve zrušujícím rozhodnutí ze dne 26. 2. 2025, dle kterého nelze přiznat náhradu nákladů, pokud se nejednalo o hrazenou službu na území České republiky.
52. Žalobkyně v podané žalobě namítá, že ve věci šlo o účelně vynaložené náklady, které přispěly ke snížení rizika nákladů, které by pojišťovna musela vynakládat v budoucnu. Žalobkyně uvedla, že městský soud v podobném případě rozhodoval v rozsudku ze dne 22. 11. 2023, č. j. 5 Ad 9/2020-103.
53. I v této části je rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné. V žalobou napadeném rozhodnutí je sice konstatováno, že se v České republice nenachází žádné obdobné zařízení typu kliniky NoTube. Žalobkyně však v podaném odvolání tento názor nepřímě sporovala, když poukazovala na to, že i v České republice se standardně poskytuje fyzioterapie, ergoterapie a logopedie. Na tento názor již žalovaná nereagovala, když jen odcitovala, že prvostupňový správní orgán je vázán předchozím jejím rozhodnutím ze dne 26. 2. 2025. Je nutné přitom uvést, že městský soud v citovaném rozsudku sp. zn. 5 Ad 9/2020, na který poukazovala žalobkyně v podaném odvolání, uvedl, že *„program poskytovaný v zařízení NoTube je poskytován v totožných odbornostech jako v ČR v případech léčby poruchy příjmu potravy u pacientů s dg. dysfagie, jako je tomu u žalobkyně. Tyto odbornosti přitom patří mezi zdravotní výkony hrazené ze zdravotního pojištění, resp. nejsou z hrazené péče vyloučeny. [...] ačkoli české předpisy výslovně a přesně způsob léčby poskytovaný v léčebně terapeutickém programu v zařízení NoTube nestanoví, neboť definují toliko druhy léčení hrazené žalovanou a tomu odpovídající zdravotní výkony, na základě obvyklých výkladových zásad a v návaznosti na přezkum založený na objektivních a nediskriminačních kritériích, který zohledňuje všechny relevantní lékařské poznatky a dostupné vědecké údaje, lze dospět k závěru, že způsob léčení poskytovaný v zařízení NoTube odpovídá druhům léčení uvedeným na českém seznamu hrazených zdravotních služeb. Podmínku 1 Nařízení, tedy, že léčba poskytnutá žalobkyni v zařízení NoTube je léčbou v České republice hrazenou z veřejného zdravotního pojištění má soud za splněnou.“*
54. Optikou uvedené citace rozsudku městského soudu rozsudku sp. zn. 5 Ad 9/2020 pak soud souhlasí s žalobkyní, že není zřejmé, proč by na rozhodnutí ve věci mělo mít vliv tvrzení prvostupňového správního orgánu, že poskytnuté služby klinikou NoTube nejsou fyzikálně-lékařským úkonem/zákrokem.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

55. Z výše uvedených důvodů městský soud rozhodnutí žalované podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil pro nepřezkoumatelnost. Městský soud znovu zdůrazňuje, že povinnost správního orgánu reagovat na vznesené odvolací námitky je zásadní. Žalovaná tuto povinnost nedodržela ani v elementárním měřítku, když zcela ignorovala vznesené námitky a toliko uvedla, že se ztotožňuje s rozhodnutím prvostupňového správního orgánu. Žalovaná tak závažným způsobem porušila procesní práva žalobkyně na řádný proces, tím jí i v zásadě znemožnila soudní přezkum ve věci podstatných právních otázek a oddálila tím meritorní vyřešení věci. Shledá-li totiž správní soud názor správního orgánu na určité otázky nepřezkoumatelný, nemůže se k nim věcně vyjádřit jako první. Nezbyvá mu než věc zrušit a vrátit žalovanému, aby nutnou úvahu uvedl. Přestože jsou správní soudy nadány principem plné jurisdikce, *„v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu plní správní soud roli přezkumnou, nikoli nalézací; nemůže proto nahrazovat činnost, k níž je v první řadě povolán*

Shodu s prvopisem provedla S. K.

správní orgán“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2018, č. j. 5 As 182/2016-30). Úkolem správních soudů není nahrazovat úvahy správních orgánů a domýšlet za ně důvody jejich rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 As 267/2015-57). V rozsudku ze dne 16. 2. 2017, č. j. 9 As 211/2016-106, bod [27], Nejvyšší správní soud zdůraznil, že není „úkolem soudu, aby v případě přezkumu zákonnosti rozhodnutí správního orgánu dotvářel a domýšlel jeho odůvodnění. Tím by zcela popřel svou roli přezkumného orgánu, jehož řízení je založeno na rovnosti účastníků (čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Nelze připustit, aby krajský soud ve svém rozsudku, místo přezkoumání správnosti rozhodnutí správního orgánu, vytvářel zcela nové myšlenkové úvahy, kterými úvahu správního orgánu nahradí.“ Odpověděl-li by tak městský soud věcně na většinu vznesených právních otázek, nepřístupně by tím vystoupil ze své role.

56. Žalovaná se v dalším řízení bude primárně zabývat námitkou překročení předmětu řízení s ohledem na rozsah odvolání proti prvnímu rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 20. 1. 2025. Následně bude řádně reagovat na námítky vznesené v odvolání a tyto v souladu se svou povinností plynoucí z § 68 odst. 3 správního řádu vypořádá. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. jsou správní orgány v dalším řízení vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.
57. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch, náleží jí náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podání žaloby a náhradu hotových výdajů advokáta. Odměna náleží celkem za 3 úkony právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a za návrh ve věci samé (žaloba a replika k vyjádření žalované) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Za každý úkon právní služby náleží zástupci žalobkyně mimosmluvní odměna ve výši 4 620 Kč [§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o 450 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. K tomu se připočítává i sazba daně z přidané hodnoty. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 21 405 Kč, kterou je žalovaná povinna uhradit žalobkyni k rukám jejího zástupce do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 20. 2. 2026

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla S. K.